

VOCACIÓ DE CINEASTA

La coherència que ha marcat la carrera de Daniel Brühl com a actor l'ha portat a perseguir un somni que tenia des de feia temps: dirigir la seva primera pel·lícula

TEXT
Toni Vall

Igual com en periodisme hi ha històries que és millor no buscar perquè ja et troben elles a tu, hi ha vocacions que no les trobes, que no les busques, de les quals potser fins i tot t'amagues, les foragites perquè et fan por o respecte. Però hi ha un dia que et vencen, que t'abracen, que s'acomoden al teu costat –primer pas per ficar-se't a dins– i ja conviuen amb tu per sempre. Li ha passat a Daniel Brühl, que feia temps que somiava, acariciava, modelava, la professió de director de cine: li feia il·lusió, ho volia fer. Igual com els joves crítics de cinema de *Cahiers de Cinema* sabien que allò d'escriure sobre cinema estava molt bé, era divertit i se sentien útils, però el que de debò volien era fer cinema, ser protagonistes, ser primera persona, no explicar com els altres expliquen la vida sinó directament abraçar ells la vida. Va ser la Nouvelle Vague, esclar, el moviment que va capgirar el cinema i en va canviar la història. Igual que Clint Eastwood quan se li va encendre la llumeta. Ja li anava molt bé, allò de fer *westerns* i *Harrys* amb els seus amics Leone i Siegel, però prou de tonteries, que jo vull dirigir. Igual com dos amics de l'ànima, en moments diferents de la vida, van sentir un llampec dins l'ànima. Tothom sap que Paul Newman va ser un actor fabulós i també molta

gent sap que va estar enamorat tota la vida de la seva dona, Joanne. Potser una mica menys de gent sap que va ser un director de cinema extraordinari. Tothom sap que el seu amic Robert Redford és un mite vivent del cinema, tothom recorda *Dos homes i un destí*, *El cop* i *Memòries d'Àfrica*. Tothom sap que es va inventar el festival de Sundance. Potser ha passat una mica més inadvertit que *Gent corrent*, la seva *opera prima*, és una de les pel·lícules més lúcides i tristes sobre la família que s'han fet mai.

Per què ho explico, tot això? Doncs perquè s'estrena *La puerta de al lado*, la primera pel·lícula que dirigeix Daniel Brühl després de sentir, bategant fort dins seu, que volia de veritat dirigir cinema. No costa d'imaginar que rere aquesta història sobre l'ego dels actors, plena de metallenguatge i d'ironia, en què interpreta un actor que es diu Daniel i que viu a Berlín, hi ha un afany d'autoretrat amb mala bava, amb sarcasme. És curiós que coincideixi en el temps amb una altra mirada molt punyent al món de la interpretació i l'egolatria forassenyada dels actors com és *Competència oficial*, de Gastón Duprat, amb Penélope Cruz, Antonio Banderas i Oscar Martínez, que s'estrena al gener. “A ningú li agrada que el critiquin, qui digui que sí em temo que menteix”, reflexionava Brühl en una entrevista ja llunyana del 2012. Si llegeixes una entrevista seva és fàcil ensopegar amb idees iconoclastes relatives a la professió d'actor, al perfeccionisme, a l'estranyesa davant del món, a com és de privilegiada la professió que

li permet a un ser una altra persona, interpretar altres vides. Els actors i les actrius *interessants* –noti's que no dic els *bons* actors– són els que sempre que poden intenten valorar la coherència dins la pròpia trajectòria. Tinc la sensació que Brühl pertany a l'estirp dels actors *interessants*. Un actor que des de fa cinc o sis anys alterna eleccions discretes al cinema o, dit d'una altra manera, pel·lícules *d'entretemps* –*La casa de l'esperança*, *7 dies a Entebbe*, *Cartes de Berlín*, *La dama d'or*– amb dues eleccions de pes dins l'avui en primeríssim primer pla món de les sèries. D'una banda, esclar, *L'alienista*, crònica negra del Nova York de finals del segle XIX amb el seu perspicaç metge psicòleg Laszlo Kreizler al costat d'un policia per investigar assassinats i posar llum a la foscor. L'altra sèrie és *Falcon y Soldado de Invierno*, de l'omnipresent, multiforme i metamòrfica factoria Marvel. El seu Baron Zemo és un personatge secundari –ja el va interpretar en una de les entrevistes de *Capità Amèrica*–, d'aquells que contribueixen a injectar caliu i que fan les delícies dels erudits dels còmics Marvel quan detecten aquell personatge que surt per primera vegada en aquella vinyeta censurada d'aquell àlbum descatalogat des de fa no sé quants anys i que ha esdevingut una preuada i introbable joia de col·leccionista.

¿Qui són els directors que més han influït el Brühl actor fins a fer-li despertar el devorador cuc de la direcció? Potser Wolfgang Becker, que el va dirigir a la fonamental *Goodbye Lenin*, la pel·lícula que el va fer visible a ulls de tot el món. El seu estil net, clar, humanista, segur que li ha interessat perpetuar-lo. Impossible pensar que Quentin Tarantino no l'ha marcat després de l'experiència al·lucinant de *Maleïts malparits* (2009). Impossible no pensar en un dels seus millors papers, el del temperamental i inimitable Nikki Lauda a la fantàstica *Rush* (2013) –nominació al Globus d'Or inclosa– de Ron Howard. I com es pot dubtar que de *L'home més buscat* (2014), la influència més gran, el criteri més adherit com una lapa a la seva pell catalanoberlinesa, és seguríssim la connivència amb el gran Philip Seymour Hoffman pocs mesos abans que abandonés massa aviat aquest món per una terrible drecera inesperada. Els criteris, les essències, els judicis i les eleccions dels actors *interessants* segur que van quedar-li ben inoculats sota la pell, al cervell i a l'ànima. ●